

Beschrijving lithostratigrafische eenheid

Naam beschrijver: F.D. de Lang & H.J.T. Weerts

Datum: Maart 2003

1 Naam van de lithostratigrafische eenheid

Naam: Stramproy

Rang: Formatie

Naam van de moedereenheid: Boven Noordzee

Rang van de moedereenheid: Groep

Code: SY

Oorsprong Naam: De formatie wordt nieuw ingevoerd.

2 Beschrijving van de lithostratigrafische eenheid

2.1 Beschrijving van de lithologische kenmerken

Algemene lithologie:

- Zand, uiterst fijn tot zeer grof (63 – 420 µm), lichtgrijs, lichtbruin of grijswit, gebleekt, kalkloos tot kalkrijk.

Dominante lithologie:

- Zand, matig fijn tot matig grof (150 – 300 µm), lichtgrijs, lichtbruin of grijswit, gebleekt, kalkloos.

Ondergeschikte lithologie:

- Zand, matig fijn tot matig grof (150 – 300 µm), lichtgrijs, lichtbruin of grijswit, gebleekt, enkele relatief dunne bruinkool- en veenlaagjes, bruine en zwarte, sterk humeuze leem- en kleilaagjes.
- Leem, grijs en bruingrijs.
- Zand, matig fijn tot matig grof (150 – 300 µm), lichtgrijs, lichtbruin of grijswit, gebleekt enkele fijne grindjes.
- Gytjalaagjes.
- Klei, sterk tot uiterst siltig, groengrijs tot bruin met zeer dunne tot dunne uiterst fijne (63-105 µm) zandlaagjes, kalkloos tot kalkrijk.

Sporadisch voorkomende lithologie:

- Zand, matig fijn tot matig grof (150 – 300 µm), lichtgrijs, lichtbruin of grijswit, gebleekt afgerond, matglanzend.
- Zand, matig fijn tot matig grof (150 – 300 µm), lichtgrijs, lichtbruin of grijswit, gebleekt, spoor fijn hout, plantenresten, kalkrijk.
- Zand, matig fijn tot matig grof, glauconiethoudend.
- Grind, matig grof en zeer grof (5.6 - 6.3 mm), sterk vuursteenhoudend.

2.2 Definitie en aard van de grenzen

Definitie en aard van de ondergrens:

Erosief en duidelijk als onder de zandige afzettingen van de Formatie van Stramproy kleiige afzettingen van de Formatie van Waalre voorkomen. Licht erosief en onduidelijk als onder de Formatie van Stramproy zandige afzettingen van de Kiezeloëliet Formatie voorkomen.

Definitie en aard van de bovengrens:

Veelal erosieve en duidelijke overgang naar grofzandige, grindhoudende afzettingen van de Formaties van Sterksel, Urk of Kreftenheye. Veelal onduidelijke overgang als de afzettingen van de Formatie van Stramproy worden bedekt door fijnkorrelige afzettingen van de Formatie van Boxtel.

2.3 Overige kenmerken

Beschrijving van overige kenmerkende eigenschappen:

In de afzettingen kunnen bodems voorkomen. De zware mineralen samenstelling van de afzettingen wordt gekenmerkt door een B-associatie.

De afzettingen worden in Zuid-Nederland gekenmerkt door een lage gamma respons.

Regionale lithologische verschillen:

In West-Nederland is, door bijmenging met oostelijk materiaal (afkomstig uit de Formatie van Peize) het gehalte aan restkwarts gemiddeld hoger dan in het voorkomen in het zuiden.

In het noordwestelijk deel van het verbreidingsgebied bestaan de afzettingen mogelijk ten dele uit zeer ondiep mariene afzettingen. Ook zijn hier zandige afzettingen uit de onderliggende Formatie van Waalre in de Formatie van Stramproy opgenomen.

Binnen de Formatie van Stramproy wordt één laagpakket onderscheiden:

- Laagpakket van Hoogcruts (Zuid-Limburg). Dit laagpakket bevat de afzettingen van voorlopers van de zijrivieren van de Maas buiten de huidige beekdalen en het ‘fluvioperiglaciale vuursteengrind’ afgezet door de Geul en in lokale puinwaaiers.

Dikte (minimum, maximum, variatie, gemiddeld):

De dikte varieert van minder dan 1 tot meer dan 100 m.

3 Typelocatie, stratotype en verbreiding

3.1 Geografische beschrijving van de typelocatie

Correcte typelocatie:

Holostratotype: Boring 57H0058 te Stramproy, traject 46,30 – 136,80 m beneden maaiveld.

Coördinaten:

	57H0058
X (km)	174,915
Y (km)	356,070
Maaiveld (m tov NAP)	34,07

Locatiekaartje 1:25 000 + jaar & nummer Topografische Dienst:

Zie bijlage.

3.2 Beschrijving van het stratotype

Zie bijlage.

3.3 Geografische verbreiding

Verbreidingskaartje:

Zie bijlage.

4 Genese voor zover relevant voor de faciësinterpretatie

De afzettingen van de Formatie van Stramproy vertegenwoordigen een grote tijdsspanne, waarin veelal non-depositie plaatsvond. De afzettingen zijn ten dele eolisch gevormd, deels onder periglaciale condities. Verder komen kleinschalige fluviatiele afzettingen voor (o.m. afvoer van omgewerkte tertiaire afzettingen uit België), hellingafzettingen in de nabijheid van de Peelrandbreuk en afzettingen gevormd door sneeuwmeltwater.

In het noordwesten van het verbreidingsgebied bestaat de afzetting mogelijk ten dele uit zeer ondiepe mariene afzettingen.

5 Samenhang met andere benoemde lithostratigrafische eenheden

Relatie tot andere benoemde lithostratigrafische eenheden:

In België komt het Lid van Beerse in het Complex van de Kempen cf. Wouters & Vandenberghe (1994) overeen met afzettingen van de Formatie van Stramproy.

Problematiek van vertandingen en mogelijke verwarring met andere eenheden:

Locaal komt de formatie vertand voor met afzettingen van de Formatie van Waalre. Daar waar klei- en lemlagen van de Formatie van Stramproy direct op klei- en lemlagen van de Formatie van Waalre liggen, kan er verwarring optreden. Ook is verwarring mogelijk met sterk gelijkende afzettingen van de Kiezeloöliet Formatie en met afzettingen van de Formatie van Boxtel.

6 Relatie tot eerder beschreven eenheden

Naam van de eerder beschreven eenheid/eenheden, waarvoor de nieuwe eenheid (gedeeltelijk) in de plaats komt:

Het deel van de Formatie van Kedichem cf. Doppert *et al.* (1975) buiten het stroomgebied van de grote rivieren Rijn en Maas (de eolische en kleinschalige fluviatiele afzettingen en daarin ingeschakelde veenlaagjes), het Pleistoceen ouder dan het Hoogterras (Tesch, 1942), Middelste fijne zone (Lorié, 1907), Zonneveld (1947), Onderste fijne afzettingen in Zuidoost-Nederland en middelste fijne afzettingen in West-Nederland, Formatie van Ravels (Bogemans, zonder jaartal) in België.

Oorspronkelijke literatuurverwijzing, waarin de eerder beschreven eenheid/eenheden voor het eerst formeel wordt gedefinieerd:

De eenheid wordt nieuw ingevoerd.

7 Ouderdom van de eenheid

Tiglien, Eburonien, Waalien, Menapien, Bavelien en Onder-Cromerien.

8 Literatuur

Bogemans, F., zonder jaartal, Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart van Vlaanderen. Turnhout-Meerle kaartbladen 2 & 8 schaal 1:50.000. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Economie, Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie.

Doppert, J.W.Chr., G.H.J. Ruegg, C.J. van Staalduinen, W.H. Zagwijn & J.G. Zandstra, 1975, Formaties van het Kwartair en Boven-Tertiair in Nederland. In: Zagwijn, W.H. & C.J. van Staalduinen (red.), Toelichting bij geologische overzichtskaarten van Nederland. Rijks Geologische Dienst, Haarlem: 11-56.

Felder, W.M., & P.W. Bosch, 1988, Geologische overzichtskaart van Zuid-Limburg en omgeving. Oppervlaktekaart (met ideaalprofiel van de Saalien en Weichselien lössen in Zuid-Limburg en omgeving), schaal 1:50.000. Rijks Geologische Dienst, Haarlem.

Kuyl, O.S., 1980. Toelichtingen bij de Geologische Kaart van Nederland 1:50.000. Blad Heerlen

- (62W/62O). Rijks Geologische Dienst, Haarlem.
- Lorié, J., 1907, De voorgestelde eenheid van het ijstijdvak II. Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap Tweede Serie Deel XXIV: 71-94.
- Ruegg, G.H.J. & J.G. Zandstra, 1977, Pliozäne und pleistozäne gestauchte Ablagerungen bei Emmerschans (Drenthe, Niederlande). Mededelingen Rijks Geologische Dienst Nieuwe Serie 28-4: 66-99.
- Tesch, P., 1942, Toelichtingen bij de geologische kaart van Nederland. De geologische kaart van Nederland en hare beteekenis voor verschillende doeleinden. Mededeelingen van de Geologische Stichting, Serie D Nr. 1. Algemene Landsdrukkerij, 's Gravenhage.
- Wouters, L. & N. Vandenberghe, 1994, De Geologie van de Kempen. Een synthese. NIRAS, NIROND-94-11-Oktober 1994.
- Zonneveld, J.I.S., 1947, Het kwartaair van het Peelgebied en de naaste omgeving. Een sedimentpetrologische studie. Mededelingen Geologische Stichting, Serie C-VI-No. 3: 1-223.